Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

СВОБОДА
LIBERTY

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУСКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА".

Рôкъ V. | Мт. Кармель, Па. Четвергъ 25-го Лютого 1897. | Число 9.

Календарь.

Лютый.

25	Ч.	Мартиніяна, Зон. Флтины
26	П.	Авкиптія, Кирила
27	С.	Описима. (Задушна суб.)
28.	Н.	МЯСОПУСТНА. Памфила
1	П.	Теодора, Маріяны
2	В.	Льва папы римс.
3	С.	Архипа. Максима

Змѣстъ.

Вôдъ Редакціи. — Вôдозва. — Якъ выглядае новый біль иммиґраційный. — Нова брошура. — Вѣсти въ Канады. — Вѣсти изъ старого краю. — Новинки. — Справы робôтничи. — Фейлетоны: Гигієна, або наука о здоровлю и Дѣрави черевики. — Исусъ Христосъ и св. Петро на радости. — Де-що пѣкавого. — Оголошеня.

Вôдъ Редакціи

Замовляйте, читайте и платѣть за „Свободу". На цѣлый рôкъ всего

два доляры,

а газета велика есть що почитати. Въ Недѣлю по Сл. Божôй — по роботѣ въ буднѝ дни — сѣдай за стôлъ и читай „Свободу" — а якъ перечитаешь, то зайди на почту — вышли на money order $2 — и вôдберешь собѣ друге число тай знову будешь мати що почитати!

ЧИТАЙТЕ!

Вже дуже мало есть у насъ на складѣ Календарôвъ „Союза". Хто хоче мати ту прекрасну книгу — най пришле **55** цнт. на адресу:

Rev. Nestor Dmytriw
Мт. Carmel, Pa.

Вôдозва.

СЛАВА ИСУСУ ХРИСТУ!

Братя канадійскѝ Русины!

Витаю Васъ щиро-сердечнымъ христіянско-рускимъ поздоровленемъ: Боже Вамъ помагай! Витаю Васъ Братя, краяне рôднои землѣ на далекихъ и широкихъ просторахъ канадійскои краины. Ваша доля, була для мене все предметомъ такимъ, котрымъ я все живо интересовавъ ся, понеже бувъ и есмь все переконаный, що будучнôсть нашого руского народа за моремъ лежить тôлько въ тôй святôй земли, котру Вы управляете, а котру Вы кровію и слезами зросивши мусѣли въ рôднôмъ краю покинути.

Въ порозумѣню зъ батькомъ канадійскои еміґраціи, зъ правдивымъ Вашимъ опѣкуномъ д-ромъ Олеськовымъ рѣшивъ ся я въ першихъ дняхъ апрѣля сего року заѣхати до Васъ, щобъ передъ Великодными Святами выслухати св. сповѣди, Службу Божу на кождôй мѣсцевости вôдправити, на Воскресеніе Христово разомъ зъ Вами заспѣвати одною грудію: „Христосъ воскресе" и прочѝ духовнѝ потребы полагодити.

Я вже писавъ до Васъ приватно, щô я завитаю до Васъ, а теперь публично въ часописи заявляю, щобъ усторонити всякѝ непорозумѣня, якѝ повстають мѣжь Вами зъ браку душевнои помочи, зъ недостатку того, що кождому чоловѣкови святе и конечно до житя потрѣбне — то есть церкви и священника.

Стережѣть ся великихъ посторонныхъ пôдпентôвъ. — Стережѣть ся всякихъ аґентôвъ, котрыхъ Вы ще чуете на своей скôрѣ, бо ще не дуже давно высѣлисте зъ корабля.

Всѣмъ Братямъ Русинамъ зъ Сполуч. Державъ, котрѝ мали бы вôдповѣднѝ капіталы ($300—400) и охоту осѣсти ся на фармахъ въ Канадѣ, подаю до вѣдомости, щобъ якъ найскорше до мене зголошувъ лись по потрѣбнѝ информаціи, щобъ можна въ першихъ дняхъ апрѣля зъ вôдти вырушити. Часъ короткій — роботу треба повести скоро и успѣшно, а чимъ бôльше зголосить ся охотникôвъ, тымъ тапше вынесе подорожь, понеже рядъ канадійскій обѣцяе зниженя на тренахъ, якъ буде бôльше людей ити. При кôнци мушу запримѣтити, що въ Канадѣ тôлько можна господарити, — а бізнесъ на разѣ не дасть ся провадити.

Поздоровляю всѣхъ сердечно:

СЛАВА ИСУСУ ХРИСТУ!

О. Несторъ Дмитрôвъ
рускій священникъ въ Mt. Carmel, Pa.
Адреса моя така:
Rev. Nestor Dmytriw
P. O. Box 13
Mt. CARMEL, PA.

Якъ выглядае новый біль (право) иммиґраційный?

Мы вже неразъ згадовали коротко про те, що въ Вашинґтонѣ, батьки нашои державы — радили и урадили острѝ права противъ тыхъ бѣдныхъ людей, котрѝ хотѣли бы приѣхати до Америки и кавалокъ хлѣба заробити. Понеже то право вже ухвалене въ обохъ палатахъ и тôлько чекае на потвержденє президента, мы подаемо точку дотычачу анальфабетôвъ въ цѣлости, а при кôнци поробимо свои уваги. Та точка звучить такъ:

„Всѣ особы, фізично здоровѝ, числячѝ понадъ 16 лѣтъ, котрѝ не можуть читати по англійски, або въ якôмъ будь другôмъ языцѣ — мають взбороненый вступъ до Спол. Державъ. Вынятокъ пôдъ тымъ взглядомъ становлять такѝ, неумѣючѝ читати и писати особы, котрѝ числять бôльше якъ 50 лѣтъ, а котрѝ суть родичами або дѣдами иммігрантôвъ числячихъ понадъ 21 лѣтъ, умѣючихъ читати и писати и если суть въ силѣ выживити родичѣвъ, або дѣдôвъ. Рôвножь можуть приходити до Сполуч. Державъ дѣти понизше лѣтъ 16 и жены, котрѝ не умѣють читати и писати, але мусить бути доведено, що ихъ родичѣ, або мужѣ можуть имъ дати вôдповѣдне удержанє.

Кождый, котрый прибуде до порту американского буде мусѣвъ вôдчитати 20—25 слôвъ зъ конституціи Спол. Державъ на довôдъ, що умѣе читати. Вôдтакъ то що перечитавъ, буде мусѣвъ написати. Конституція Спол. Державъ буде переведена на всѣ языки такъ, щобъ кождый приходячій мôгъ еѣ вôдчитати въ тôй мовѣ, на якôй знае читати, если не знае англійского языка. — Біль иммиґраційный змѣнено и пôдъ тымъ взглядомъ, що жена, котра не умѣе читати и писати, може бути впущена до Америки зъ мужомъ, если ей мужь вôдповѣсть всѣмъ приписамъ, котрѝ умѣщенѝ въ білю — якъ такожь и всѣмъ вымогамъ, котрыхъ вымагають давнѣйшѝ уставы о иммиґраціи.

Біль иммиґраційный перейшовъ 34 голосами противъ 31. Майже самѝ републикане голосовали за принятемъ білю и тымъ доказали свою любовь и дбалôсть для бѣдного народу. Недавно еще, бо передъ выборомъ президента росипнали ся за бѣдный народъ и обѣцяли золотѝ горы, а теперь дали найлѣпшій доказъ дбалости про великопанскѝ интереса. Характеристичнымъ есть то, що чорный сенаторъ, представитель ніґрôвъ голосовавъ противъ білю и тымъ способомъ давъ по лици своимъ высококультурнымъ товаришамъ. Щобъ добре собѣ вбити въ память приписы, котрѝ приходячихъ людей до Америки будуть вôдъ теперь обовязовали, повторимо еще разъ докладно тѝ приписы, а заразомъ просимо старокраевѝ газеты — особливо популярнѝ, котрѝ помѣжь народъ расходять ся, якъ „Свобода", „Русске Слово" и „Громадскій Голос", щобъ выпечатали тѝ постановы и подали до вѣдомости нашимъ людямъ, най не тратять даремно гроша, най не поневѣрають ся по шифахъ, якъ не зможуть вôдповѣсти постановленымъ приписамъ:

1) Кождый чоловѣкъ (здоровый не калѣка) що мае понадъ 16 лѣтъ (чи то хлопець, чи дѣвчина) не може прійти до Спол. Державъ пôвнôч. Америки, если не вмѣе читати и писати по англійски, або въ якôмъ другôмъ языцѣ (по руски, або по польски, по нѣмецки, або по мадярски и т. д)

2) Кождый чоловѣкъ приходячій до Америки мусить вôдчитати 20—25 слôвъ зъ конституціи Спол. Державъ и по перечитаню то написати — розумѣе ся, що въ тôмъ языцѣ въ якôмъ умѣе читати и писати.

3) Люде, котрѝ мають бôльше, якъ 50 лѣтъ и ѣдуть до Америки зô своими сынами, або внуками, котрѝ мають бôльше якъ 21 рокôвъ и суть здоровѝ (тѝ сыны або внуки), умѣють читати и писати и вôдповѣдають всѣмъ приписамъ иммиґраційнымъ, тай дадуть запоруку, що суть въ силѣ выживити тыхъ своихъ старыхъ батькôвъ, або дѣдôвъ, можуть старѝ прійти до Америки, хоть не вмѣють нѣ читати нѣ писати.

4) До Сполуч. Державъ можуть прійти дѣти понизше лѣтъ 16 и жены неумѣючѝ нѣ читати нѣ писати, если зôстане удовôдненє, що ихъ мужѣ, або родичѣ можуть имъ дати вôдповѣдне удержанє.

Жена, котра не умѣе нѣ читати нѣ писати може прійти зъ мужомъ до Америки, але вôнъ мусить въ цѣлости вôдповѣсти приписанымъ уставамъ.

Що тѝ новѝ заостреня шкôдливо вплынуть на иммиґрацію о тôмъ нема що и розводити ся, — прецѣ кождый знае, що до теперь приходили люде найбѣднѣйшѝ, найтемнѣйшѝ и зъ найбѣднѣйшихъ краѣвъ. Не споминаймо вже о Русинахъ, котрыхъ сотки вже ту навчили ся читати и писати, але другѝ народности, якъ Италіяне, Шведы, Великороссы и др. се-жь люде по бôльшôй части, котрѝ нѣ словечка не знали читати — тай и дуже мало ту навчили ся. Шкода велика для тыхъ людей темныхъ, що въ Европѣ не можуть дыхати, а не будуть могли приплысти до Америки, щобъ заробити собѣ кавалокъ хлѣба — але и велику страту понесе розвôй продукціи американскои черезъ вузкоглядность своихъ републиканскихъ опѣкунôвъ.

!НОВА БРОШУРА!

Что дѣется въ хатѣ сосѣда?

Протіерея А. Товта.

I. Гр. кат. Соединеніе
II. Вилькесбаррскій процессъ
III. Эпизоды зъ процесса
IV. Война лягушекъ (жабъ) зъ мышами.

1897

Нью Іоркъ — Цѣна 5 центовъ.

Отсе нове дѣло о. Товта пôдписана вже повнымъ именемъ (великій поступъ). Нова та брошура представляе ся зъ верха досыть прилично. Форматъ звычайный великои вôсѣмки, папѣръ добрый, друкъ четкій и языкъ нѣбы великорусскій вже далеко лѣпшій, якъ въ попередныхъ брошурахъ. Видно, що о. Товтъ дарно хлѣба не ѣсть.

Брошура та почина критикою „нашого милого гр. кат. Соединенія. Цѣ ґенеза заснованя „Соединія" и его дальшій р... — представлена зовсѣмъ вѣрно, хоть трохи пригнечена властивымъ гуморомъ, котрый вже вродженый чоловѣкови, що вродивъ ся выховавъ ся и образовавъ ся (?) мѣжь дикою мадярскою суспôльностію.

Друга частина брошуры: Wilkes-Barre-скій церковный процесъ не дописала, бо-жь прецѣ писавъ чоловѣкъ pro domo sua. Кромѣ того, що не могло ту обойти ся безъ субективности, деякѝ факты досыть вѣрно представленѝ такъ до приходу о. Товта до Wilkes-Barre, якъ и по его приходѣ. Самый хôдъ процесу, зôзнаня свѣдкôвъ — мѣра глупоты уніятôвъ, а мудрости православныхъ представлена зовсѣмъ ложно и на скрôзь тенденційно. — Дивна рѣчь, звôдки уніяты, що кôлька лѣтъ тому перейшли на православіе вже такъ дуже помудрѣли? Хиба Духъ святый въ видѣ огненныхъ языкôвъ сходить всей часъ на людей, якъ они присягають на вѣрность царови... А прецѣ лиш кôлькохъ россіянъ и то старовѣрцѣвъ складали зôзнаня — майже всѣ прочѝ малоросы, бувшѝ уніяты, мѣжь котрыми и о. Товтъ. А що тѝ старовѣрцѣ дѣйсно знавали на пôдставѣ информацій о. Товта то рѣчь певна. Впрочѣмъ судовѝ акта котрѝ мы пôзнѣйше постараемось переложити на нашу мову суть для насъ мѣродайнѣйшѝ, якъ голос

(Продовжене на другôй сторонѣ.)

ГИГІЕНА, АБО НАУКА О ЗДОРОВЛЮ.

Подае Д-ръ В. СѢМЕНОВИЧЪ.

Гигіена есть то наука о здоровлю. Для лѣпшого перегляду подѣлимъ еи на 6 головныхъ частій: 1) Воздухъ, 2) Вода и напои въ загалѣ, 3) Пожива, 4) Помешкане, 5) Убране, 6) ґімнастика тѣла.

Головнымъ чинникомъ, котрый пôддержуе наше житє есть воздухъ. Мы однакъ дуже много бôльше дбаемо о чистоту поживы и воды, якъ о воздухъ, хотяй его тысячѣ разы бôльше спотребовуемо денно, анѣжь покарму и воды! Воздухъ, котрый вдыхаемо складае ся зъ слѣдуючихъ частій: На 100 частій есть 20 % тлену 79 % азоту и 4 % квасу вуглянного. На оденъ вôддыхъ потребуемо 3 стопы кубічныхъ воздуху; на годину 2.635 стôпъ, а на добу 63,240, въ чѣмъ самого квасу вуглянного 15.000 стôпъ кубічныхъ. Если воздухъ мае въ собѣ ½ % квасу вуглянного то вже есть дуже нездоровый, а если де есть 1 % квасу вуглянного въ воздусѣ, тамъ чоловѣкъ перестае жити. Если бы ся воздухъ въ нашихъ помешканяхъ не змѣнявъ, то мы потребовали бы незвычайно великихъ помешкань до житя, але черезъ отворюванє дверей, черезъ дѣрки въ стѣнахъ, щелины въ вôкнахъ, паленє въ печахъ, воздухъ неустанно вôдсвѣжуесь; длятого и менший помешканя можуть бути здоровѝ, если ихъ часто провѣтруесь. Запечищеный воздухъ вуглянымъ квасомъ шкодить дуже здоровлю чоловѣка. Пôдъ вплывомъ того квасу дôстаемо болю и завороту головы, дальше вонѣтôвъ, а навѣть умлѣваемо. Повôльне затруте нездоровымъ воздухомъ спроваджуе знищене силъ фізичныхъ и моральныхъ, страту апетиту, катаръ жолудка и въ загалѣ знеохочене до житя.

Часто люде зъ ощадности вынаймають якъ найтаншѝ помешканя, звычайно мешкають по пивницяхъ, де не тôлько що неможна навѣть помешканя перевѣтрити, але навѣть промѣнѣ сонця не доходять, а воздухъ тамъ есть згнилый и тяжкій. Сонце, якъ и чистый воздухъ суть конечнѝ для нашого здоровля. Лучѣ сонця запобѣгають вôльготѣ, гнитю — забивають всякѝ мікробы *) и добре вôддѣливають на вытворенє ся здоровои крови.

Пôсля освѣдчень парискихъ докторôвъ, по бôльшихъ мѣстахъ, на одну стопу кубічну воздуху — нараховано кôльканайцять тысячѣвъ рôжныхъ мікробôвъ. Если змѣркуемо, що мы одну тôлько добу зуживаемо 63.000 стôпъ кубічныхъ воздуха, то по спожитю кôлька міліярдôвъ мікробôвъ денно, кождый признасть, що они мусять пôдкопати нашъ организмъ до грунту. Длячого-жь то люде, котрѝ мешкають по тыхъ пивницяхъ, по тыхъ дѣрахъ частѣйше хорують и довше тай бôльше число ихъ умирае, бо власне въ тыхъ помешканяхъ, заразливѝ хоробы беруть свôй початокъ.

Помешканє таке есть въ дѣйсности дороге, бо що забравъ властитель дому, що возьме лѣкарь, аптека, а ксьондзъ за похоронъ, то выстарчило бы певно заплатити за здоровше и дорозше помешканє и люде передъ часомъ не умирали бы. Люде, котрѝ мешкають такъ не доходять нѣколи звычайнои старости, але передъ часомъ лягають самовôльно въ гробъ, бо черезъ свою глупоту нищать ся и гинуть. Вже ту не споминаю о тыхъ моральныхъ боляхъ, якѝ наносить хороба. Хто одже щадить на помешканяхъ, той тратить фізично, морально и матеріяльно.

Але не тôлько по пивницяхъ маемо затроеный воздухъ, але и тамъ де помешканя не суть перевѣтрованѝ и густо залюдненѝ. Длятого, щобы мати якій-такій здоровый воздухъ треба щоденно, зимою и лѣтомъ що-найменше на пôвъ години рано и по-полудни провѣтрювати цѣле помешканє.

Особливо нашимъ людямъ, котрѝ працюють въ майнахъ треба уживати много чистого воздуха и сонця. Кождый знае, що въ пивници, де нема сонця жадна рослина не буде рости, а якъ росте, то не буде мати твердои лодиги и зеленого листя. Сонце черезъ свои промѣня помагае ростинѣ здорово розвивати ся. А то здоровле показуе ся на тôмъ, що ростина есть тверда и зелена. Такъ само сонце дѣлае и на людскій организмъ и коли чоловѣкъ черезъ довшій часъ жие въ темнотѣ такъ, що на него сонце не свѣтить, тратить ядерность тѣла, слабне, нидѣе и вмѣсто бути червонымъ, блѣдне и чоловѣкъ выглядае, якъ то кажуть, якъ вымоклый. Особливо на дѣти и на хорыхъ дѣлае убôйчо темне мешканє.

Страшно мильне понятіе выробили собѣ де о гигіенѣ въ часѣ хоробы. Звычайно нищають они хорого въ найглубшôмъ кутѣ по... Замыкають щѣльно вôкна и двери и не тôлько що покою не перевѣтряють, але навѣть заслюють щѣльно вôкна, щобъ не впустити... до покою.

Нѣкому такъ тôлько сонця и здоровя... духа не потреба, якъ хорому, бо мае... бôльша хороба людска бере свôй початокъ... затрутя крови мікробами. — Сонце и чистый воздухъ нищать мікробы, а медицина есть тымъ двомъ приятелямъ тôлько при помочи. — Дрмильне понятіе мають люде пôдчасъ хоробы. ...ячись, щобъ хорый нѣбы не перестудивъ. Прошу памятати, що хорый въ часѣ горячки въ собѣ стôлько тепла, що майже нѣколи може простудитись; бо хотяй утратить кôлькастепенѣвъ тепла, то не наступить черезъ то... туджене, а нормальна температура, о що... лѣкарямъ головно росходить ся, повинна бути захована. И чимъ хорый мае бôльшу горячку тымъ лекше треба его прикрывати.

Окромъ здорового и нездорового воздуха маемо еще воздухъ зимный сухій и зимный вогкій. Зимный воздухъ сухій дасть ся назвати вымозмъ: „здоровый морозъ" и оно въ самой ... такъ есть. Зимный сухій воздухъ есть здоровôнъ побôльшае выдѣлюванє квасу вуглянного запобѣгае нищеню тѣла и зменшуе смертность. На зимнôмъ воздусѣ длятого чуемо крѣпко, понеже скôра нашого тѣла стягае кровь вертае до середины, выповняе наши ганы и то подае намъ вражѣнє силы и здоро...

*) Мікробами звуть лѣкарѣ надзвычайно маленьки звѣрятка, такъ мали, що ихъ жадне око людске доглянути не може, але ихъ можна побачити за помочею мікроскопа, то есть шкла, котре тысячу и бôльше разôвъ якусь рѣчь побôльшае. Пôдъ такимъ шкломъ тоти мікробы, мали звѣратка при побôльшеню якихъ тысячь разôвъ, выглядають заледво такъ велики, якъ найменша пилина пороху, котру око людске може доглянути. Они жіють всюда, въ воздусѣ, въ водѣ и на земли, а тоже якъ вôйдуть въ кровь чоловѣка тамъ страшно скоро на міліоны множать ся и выдають зъ себе отрую, котра спроваджуе хоробу въ людскôмъ тѣлѣ. О тыхъ звѣрятках при способности мы колись поговоримо бôльше. Наука, котра учить о тыхъ звѣрятках зовесь Бактеріольогіею. — Авторъ.

RA 17

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

„SVOBODA“

(LIBERTY.)

Weekly Paper.

The only Russian political Newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken.

Published at Mt. CARMEL, PA. of each week by the „SVOBODA“ Publishing Co.

ADVERTISING RATES:

One inch per annum...$ 20.00
„ Six months 12.00
„ „ tree „ 7.00

All comunications should be addressed to:

„Svoboda“
PRINTING OFFICE
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 13.

Предплата рôчна 2.00
До старого краю..... 3.00

Всѣ дописи и грошѣ просимъ высылати пôдъ адресу:
То „SVOBODA“
PRINTING OFFICE
P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA

Наша газета выходить що тыждня въ Четверъ.

Entered the post office at Mt. Carmel, Pa. as second class mail matter.

УВАГА.

Хотячѝ приступити до „Союза“ най посылають вступне и мѣсячне до касіера.

Mr. George Chylak
OLYPHANT, PA.

И увѣдомити секретара пôдъ адресою.

Rev. N. Stefanowicz
715 Carson str.
S. S. PITTSBURG, PA.

Друкарня „Свободы“ выготовляе дуже точно, скоро и дешево всякѝ рѣчи, якъ: тікеты на балѣ, выгравки; статута для Братствъ; вôдозвы, листы и въ загалѣ всякѝ рѣчи входячѝ въ кругъ дѣланя друкарнѣ, въ мовахъ: рускôй, польскôй и словацкôй.

(Продолженє зô стороны першои)

словнѝ балаканя не тôлько о. Товта, але навѣть самого Cleveland-а, або и Епископа зъ San Francisco.

Дуже характеристичнѝ суть послѣднѝ слова въ тôмъ роздѣлѣ: „1895 года 26. ноября почти цѣлый „приходъ уніятскій“ появился на судѣ за церковнымъ ключемъ!... а между тѣмъ еще придется имъ до безконечности того ключа ожидати!!!“ Тутъ сказавъ о. Товтъ правду. Американскѝ лоеры и суды умѣють знаменито протягати справы ad infinitum. Судія сидить и колише ся на креслѣ, лоеры нѣбы сварять ся — а выйшовши смѣють ся зъ дурныхъ гунґарôвъ.

Хто виненъ, що той скандальный процесъ веде ся и компромітуе въ высокôй степени и нашу релігію и народнôсть въ очахъ другихъ вѣроисповѣдань и народностей; хто виненъ, що мы такъ огидно себе компромітуемо и вносимо вражду, ненависть и неспокôй мѣжь людей, покажуть судовѝ акта того преславного процесу, на пôдставѣ котрыхъ и другихъ документôвъ хтось напише історію рускихъ церковь въ Америцѣ.

А що той злощасный процесъ скомпромітовавъ „Соединеніе“, а властиво верховодячѝ сферы въ „Соединенію“ — о тôмъ писали рôжнѝ циркуляры, о тôмъ широко и богато писала „Свобода“ и то перемелюе о. Товтъ въ роздѣлѣ: „Война лягушекъ зъ мышами“. Мы годимось зовсѣмъ на твердженє о. Товта: що, або члены въ „Соединенію“ всѣ волы, если но зажадали цѣлковитого выясненя справы, тяжкихъ закидôвъ публично урядникамъ зробленыхъ, або не далека будучнôсть чекае таке товариство, въ котрôмъ etwas stinkt, а нема людей, котрѝ бы були на стôлько характернѝ, щобъ запровадили радикальнѝ реформы и вычистили усе смѣте, яке тамъ нагромадило ся.

О. Товтъ въ тôмъ послѣднôмъ роздѣлѣ свои замашистои брошуры грѣшить незнанемъ приличности дневникарскои. Его тонъ, въ якôмъ вôдзывае ся вôнъ о своихъ давнѣйшихъ товаришахъ, зъ котрыми еще не давно ѣвъ „хлѣбъ и сôль“; зъ котрыми колись ходило ся въ корчму и по за корчму..., критика особистыхъ наклонностей, що хтось тамъ не богато віски, а другій много ѣсть, а третій ѣздить зъ пакташкою и т. д. есть не тôлько не благородною, але въ высокôй мѣрѣ штубацкою и нечестною. Нѣхто въ цивілізованôмъ свѣтѣ не воюе зъ особами, де ходить о саму рѣчь, де ходить о факта историчнои ваги. Зъ того взгляду збуджуе брошура о. Товта по перечитаню несмакъ, вôдразу и здае ся, що се писавъ азіятъ, а не культурный чоловѣкъ. У всѣхъ брошурахъ, у всѣхъ письмахъ о. Товта той самъ спосôбъ писаня. Вôнъ поступае gradatim a positivo ad superlativum — а нѣколи холодно, обєктивно не въ силѣ скôнчити. Если о. Товтъ схоче, щобъ его будучѝ брошуры мали дѣйсну вартôсть — най послухае нашои рады. Най вôнъ оповѣдае другому, або подасть на письмѣ свои записки, а у него ихъ спора пачка, а той хтось другій буде холодно осуджати факты и зôставить зъ нихъ цѣнный матеріялъ для будучого историка Амер. Руси. Брошуры револьверовѝ, памфлеты особистѝ, хоть бы они були переплѣтанѝ дѣйсными фактами и быстроумными замѣтками — вôдкладае ся по перечитаню и бôльше не бересь до руки.

Мы певнѝ, що „Амер. Р. Вѣстникъ“ знову помине мовчанемъ якъ поминувъ недавно закидъ, що редакторъ Вѣстника вкравъ цѣлу вступну статю Ю. Дрогомирецкого, помѣстивъ въ Календарѣ за сей рôкъ и навѣть пôдписавъ ся. Мовчанемъ, идіотичнымъ нѣбы ігнорованемъ вже не дасть ся нѣчого зробити, бо народъ не глупѝ волы, навѣть въ „Соединенію“. Народъ перечитае все и мѣркуе и розбирае. Мы повиннѝ вже разъ на стôлько дозрѣти, щобъ справы нашѝ, чи церковнѝ, чи народнѝ, чи суспôльно-економічнѝ вывести на чисту воду. Мы повиннѝ вже разъ поставити собѣ дорогу ясну и просту по котрôй намъ ити, а не глупыми фразами воювати противъ себе. „Покажитесь!“ И мы то само скажемо.

За „Свободу“ належить ся заплатити!

ВѢСТИ ЗЪ КАНАДЫ.

Една 24. января 1897.

Почтенна Редакціо!

Прошу ласкаво помѣстити въ своей часописи „Свободѣ“ слѣдуючу вѣсть:

Мы альбертскѝ Русины празновалисьмо свѣтлый праздникъ Рождества Христового дуже величаво, о скôлько се можна назвати безъ церкви и священника. Всѣ три дни сего праздника, въ котрѝ була спріяюча погода, збирались Русины-кольонѣсты у честного Ив. Галькова моего сусѣда, котрый побудовавъ собѣ дôмъ досыть обширный, где спѣвалисьмо першого дня наше чудесне: „Съ нами Богъ“ пôдъ моимъ проводомъ. Въ другій день святъ повзяли мы мысль заложити Братство церковне. Щобы однакъ до цѣли добитись, пôйшли мы по старому звычаю вôдъ хаты до хаты заколядовати и тымъ способомъ пріобрѣлисьмо 31 членôвъ, котрѝ на коляду зложили 17 долярôвъ. На новый рôкъ зôбрали ся всѣ члены и выбрали головою Братства (старшій братъ) мене т. е. Антонія Савку, заступникомъ (вторымъ братомъ) Михаила Мельника, а касіеромъ честного Константина Немирского, котрому вручили мы и зôбранѝ грошѣ. — Честь честнымъ господарямъ Ивану Лакустѣ, Ивану Галькôвъ, Теодору Рудикъ, Іосифови Дзѣвенка, котрѝ по при насъ не жаловали труду при заложеню Братства святителя Христового Отця Николая, першого руско-церковного Братства въ Канадѣ. Дай Боже щобы въ слѣдъ за нашимъ примѣромъ помножились Рускѝ Братства церковнѝ по цѣлôй Канадѣ, щобы Богъ давъ дôждатись на Воскресеніе Господне, громко въ краю далекои пôвнôчнои Америки заспѣвати „Христосъ воскресе“. — Притôмъ сподѣюсь, що и нашѝ братя Галичане утѣшать ся прочитавши що ихъ братя въ далекôй Канадѣ починають ся, мовь бы тѝ муравлѣ рухатись и оживати.

Вкôнци здоровлю Васъ всѣхъ братôвъ Русинôвъ въ Спол. Державахъ, Бразиліи и въ нашôй незабвеннôй Галичинѣ. — Пращайте, а о насъ не забувайте. — Богъ зъ Вами!

Антоній Савка.

ВѢСТИ ИЗЪ СТАРОГО КРАЮ.

Львôвъ 10. лютого.

Розумный хлопъ мазурскій посолъ Бойко, ставляючи резолюціи до правительства въ справѣ поступованя при выборахъ, сказавъ довгу бесѣду зъ котрои подаемо декотрѝ важнѣйшѝ уступы:

„Вôдъ часу наданя конституціи въ Галичинѣ хиба найменше користали зъ неи селяне. Не користали, бо не розумѣли еи ваги. Привыкли зъ давна до того, що всьо для нихъ полагоджувано безъ нихъ, не могли довгій часъ увѣрити, що конституція покликуе и ихъ до житя публичного. Однакъ наспѣла пора, що про се й хлопъ дôзнавъ ся а хотячи перемѣнити се въ дѣло, переконавъ ся, що ему треба порозумѣти ся зъ сусѣдами въ повѣтѣ, а то на зборахъ. Що тѝ зборы, именно передъ выборами, не були на руку деякимъ людямъ, сему я цѣлкомъ не дивую ся, але не можу порозумѣти, длячого правительство на часъ выборôвъ уживае противъ насъ выимковыхъ средствъ? Се фактъ, що нѣякѝ верствы нашои суспôльности не суть такъ въ порѣ выборôвъ по мачошиному трактованѝ, якъ мы, бо анѣ навѣть жидôвъ правительство такъ жандармами не наганяе, такъ не провокуе, якъ нещасного хлопа.

Панове, чи вы думаете, що коли мы тутъ говоримо про тѝ надужитя будьто зô стороны власти політичнои, будьто автономічнои, то се намъ чинить приємнôсть, або що хочемо тымъ пописувати ся, або бажаемо иногo тягомъ когось дразнити и комусь доскулювати? Абсчи Выс. палата думае, що мы не знаемо про се, що говорячи такѝ рѣчи не добуваемо собѣ симпатій нѣ у Выс. правительства нѣ у Выс. палаты? Чи думаете, що мы бы не радѝ вже разъ перестати говорити на сей тематъ?

Мы се все знаемо и розумѣемо, але бачимо зô щоденного примѣру, що тѝ надужитя суть одинокою причиною того непорозумѣня, яке нинѣ маемо въ краю, — а мы хочемо вже разъ зъ тымъ всѣмъ покôнчити. Длятого зъ нагоды мого внесеня мушу ту справу порушити.

Вину сего непорозумѣня приписую правительству, але й на партіяхъ поборюючихъ ся въ краю тяжить та вина. Мы виннѝ, що поважили ся здобувати и занимати тѝ мѣсця, котрѝ намъ право надае, а партія противна, що змагае загарбати для себе нашѝ права. Коли мы поборюемо ся, то яке-жь на сей случай становиско повинно заняти правительство, для котрого чейже мы всѣ рôвнѝ горожане и скоро мы для державы певно неменшѝ услуги вôддаемо вôдъ тои клясы народу, за котру оно нинѣ такъ сторонничо а заѣло боре ся?

Правительство розумне и честне, скоро хоче позыскати симпатіи горожанъ взагалѣ, скоро собѣ бажае въ тôмъ краю згоды и любови, то повинно станути если вже не по сторонѣ слабшихъ, то бодай безсторонно. Що надужитя супротивъ насъ були, се ажь надто доказано. На пôдперте мого твердженя я мôгъ бы навести много фактôвъ, але поперестану ино на трехъ судово сконстатованыхъ:

Тутъ навѣвъ бесѣдникъ такѝ случаѣ: Справу селянъ зъ Холержина въ судѣ краковскôмъ; увязнене вôйта Якова Кордися зъ Ветшна въ пов. коросняньскôмъ въ часѣ выборôвъ та увôльняюче рѣшене въ тôй справѣ суду окружного въ Яслѣ; поведене старосты мысленицкого противъ посла Сьреднявского и его сторонникôвъ та оречене суду вадовицкого въ користь посла Сьреднявского. Крôмъ того зазначивъ бесѣдникъ, що жандармерія конфіскуе брошурку сторонництва людового зъ поученемъ о выборахъ до рады державнои, — що пос. Сьреднявского, якъ ѣхавъ на засѣдане сойму, жандармъ затримавъ на дорозѣ жадаючи леґітімаціи. Все те вказувало бы на завѣшене конституціи въ нашôмъ краю!

Дальше говоривъ посолъ Бойко: „Що правительство допускало ся надужить при выборахъ, то до сего признало ся устами свого комісаря, котрый д. 25 сѣчня 1896 р. тутъ въ соймѣ на нашу интерпеляцію такъ сказавъ: „Не хочу перечити, що одинъ або другій орґанъ правительственный въ сѣмъ або тôмъ случаю мôгъ собѣ поступити невластиво або нетактовно, що въ такъ великôмъ орґанізмѣ якъ адміністрація краю може лучити ся, а въ такôмъ случаю есть обовязкомъ краю розслѣдити неправильности и поробити вôдповѣднѝ кроки.“ Я вѣривъ бы п. комісареви, що при такъ великôмъ орґанізмѣ можна нетактовно поступати, але чому тѝ невластивости не лучають ся на некористь кандидата правительственного?“ И на вôйнѣ буває, що черезъ похибку стрѣляе ся до своихъ товаришѣвъ. Коли бы якій староста зъ неуваги допустивъ ся надужитя въ некористь кандидата правительственного, то я бувъ бы цѣкавый, чи комісарь вмѣвъ бы его такъ оправдувати, якъ теперь оправдуе? И хочь мы доказали вину функціонарѣвъ правительственныхъ, то пытаю комісаря, коли и котрый зъ нихъ бувъ потягненый до одвѣчальности? Намѣстникъ кн. Сангушко сказавъ въ своѣй промовѣ, що „правительство поступае леґально.“ Такѝ слова мôгъ сказати мабуть хиба не знаючи о фактахъ судово сконстатованыхъ, якѝ я нинѣ пôдпісъ.

Если комісарь правительственный прирѣкъ потягнути виновныхъ до одвѣчальности, то я зъ жалемъ констатую, що мысленицкій староста Фетеръ ще доси урядуе, що комісарь Добровольскій ще доси повнить урядъ комісаря въ староствѣ краковскôмъ и т. д. Крôмъ того мушу зъ притискомъ пôднести, що доходженя и кары по довершеныхъ фактахъ не выстають, бо кривда зазнана въ наслѣдокъ неправильности або нетактовности урядовои не перестала бути кривдою. Впрочôмъ людъ не е мстивый и не домагае ся на тыхъ урядникôвъ кары; людови залежить на тôмъ, щобы такѝ неправильности и нетактовности не лучали ся, щобы не допускано наносити кривды и щобы не давано причины до протестôвъ и жалобъ, котрыхъ розслѣдуване коштуе многѝ тысячѣ на діеты и кошты комісарôвъ слѣдчихъ, а соймови забирае неразъ цѣлѝ засѣданя.

Въ борбѣ політичнôй зъ давенъ практикують ся всѣлякѝ пôдступы при выборахъ, неразъ дотепнѝ и гу-

---

длятого, що кровь зъ верху нашого тѣла ѣкне до середины, мы часто, выйшовши зъ плои хаты на зимно, дôзнаемо дрожджу на цѣмъ тѣлѣ.

Вогкій воздухъ противно дѣлае на вашѝ рвы скôрнѝ. Скôра не стягае ся и черезъ то въ тратить богато тепла и дуже застуджуе пѝ органы. Длятого мы на зимнôмъ, вогкôмъ здусѣ не чуемось крѣпкими, але противно лабленными. Недосвѣдченѝ люде твердять, що головна причина катарôвъ и запаленя плюцъ есть зимно. Я скажу противно, що по-найбôльшôй части тепло есть першимъ початкомъ тыхъ коробъ. Если мы сидимо въ горячôмъ покою, або при печи, тепло розвôльняе нашу скôру и по части паралѣжуе волосковатѝ кервоносни начиня, черезъ котрѝ въ нашôй скôрѣ плыве кровь. Коли такъ розôгрѣтѝ (не потребуемо бути нарѣть спочени), выйдемо на зимный воздухъ, зимно до решты паралѣжуе тѝ кервоносни начиня, котрѝ не стягають ся и тогды кровь тратить наразъ далеко бôльше тепла, нѣжь нашь системъ може зъ себе выдѣлити въ тôмъ часѣ. Въ наслѣдокъ того наступае перестудженє. — Подôбна чиннôсть вôдбуває ся такожь и во внутри плюцъ (легкихъ*).

Крôмъ того зимный сухій воздухъ дражнить еще и плюца и наступае запаленє плюцъ. Вогкій воздухъ тôлько остуджуе и спроваджуе катаръ по перестудженю.

Правда такожь, що и безъ того, що мы розôгрѣемось, можемо перестудитись, але то тôлько тогды, если мы черезъ довшій часъ находимось на зимнѣ. Однакъ головною и переважною причиною перестудженя есть та причина: если мы розôгрѣемось. а потôмъ раптовно перестудимось. Для дѣтей выстарчае, щобъ перестудили ся — якъ они перейдуть зъ горячои кухнѣ до холодного покою.

*) Саме вдыхане зимного воздуха дѣлае шкôдливо на плюца и може спровадити запаленє плюцъ. Длятого коли мы выходимо зъ теплого помешканя нѣколи не повиннисьмо вôддыхати отвертою губою, але черезъ нôсъ, бо воздухъ переходячи чересъ носови отворы огрѣває ся и якъ дôйде до середины плюцъ не дражнить ихъ, бо е теплый. Тожь само коли бѣжимо въ зимѣ не повиннисьмо вôддыхати отвертыми устами для тои самои причины. Вôддыхане черезъ нôсъ мае еще и ту добру сторону, що оно очищуе ся зъ всякои нечистости и всякихъ микробôвъ въ носѣ и входить въ горло и плюца чисте. Вôддыхане черезъ ротъ отвертый тоже стаесь причиною запаленя горла, бо тоже зимный воздухъ дражнить горло и спроваджуе запаленє и ослабленє комôрокъ горловыхъ, а коли тѝ суть хори, то часто они пôдпадають и иншимъ тяжшимъ хоробамъ, якъ дифтеріи, запаленю миграленôвъ и т. д.

ДѢРАВИ ЧЕРЕВИКИ.

Образокъ зъ галицкого житя.

ВЯЧЕСЛАВА БУДЗИНОВСКОГО.

До мѣста недалеко, пôвъ години а найбôльше три чверти ходу; тому Стефанишинъ, учитель народнои школы, не наймавъ нѣколи воза. Бравъ въ кулакъ костуръ, або парасоль и мандрувавъ, якъ колись апостолы, пѣшки. Нынѣ такожь стелила ся ему дорога. Передъ вечеромъ мали приѣхати гостѣ, а не було ихъ чимъ приняти, треба було щось для нихъ купити въ мѣстѣ.

Въ кухни учителя а властиво его жѣнки бувъ старый мебель. Давнѣйше ґаздували въ нѣмъ пчолы. Однакъ коли зубъ часу зробивъ свое и професоръ выкинувъ его зъ пасѣки, поставила его професорова въ кухни, и вôнъ обнявъ службу креденсу. Добра въ нѣмъ не було богато. Хлѣбъ, сôль, перець и кôлька слоикôвъ конфѣтуръ. Правда, що торжественнѝ принятя роблять ся солею и хлѣбомъ, але гостѣ, що заповѣли свою гостину, не признавали собѣ права до такого церемоніяльного принятя, а певно волѣли дещо инше попоѣсти. Такъ хочь було мокро и зимно, мусѣвъ Стефанишинъ ити до мѣста.

Минула вже година, якъ професоръ насадивъ капелюхъ, не першои моды, на свою педаґоґічну голову, а руки узброѣвъ въ парасоль, але не мôгъ вôдважити ся выйти за порôгъ. Ходивъ лише по хатѣ и воркотѣвъ:

— Якась кара божа чи що? Нѣ дôждати ся тои погоды! Нѣ то зима, нѣ весна. Лѣпить и лѣпить проклятый той снѣгъ — не снѣгъ, дощь не дощь, и кôнця-мѣры тому нема.

Сплюнувъ, скрутивъ папѣроску и станувъ передъ вôкномъ. Вдивлювавъ ся въ шибу, до котрои приклеювали ся платки снѣгу и, розтопивши ся вôдъ тепла хаты, скочували ся водою въ низъ.

— Не мавъ десь дѣдько коли, та теперь посылае намъ тыхъ Врублевскихъ! Черезъ нихъ лѣзь у таку паскуду!...

Несвѣдомо ставъ обмацувати пôдошвы. Вымацавъ дѣры за великѝ якъ корона.

— Готовый катаръ, якъ вже не запаленє легкихъ!...

Пôдъ лôжкомъ дрѣмали ще двѣ пары иншихъ старыхъ черевикôвъ. Вышпортавъ ихъ парасолемъ на дневне свѣтло, обтеръ зъ цвѣли и обмацавъ такъ докладно, якъ совѣсный лѣкарь обмацуе хорого. Діяґноза выпала дуже непотѣшаюча. Найшовъ у нихъ ще бôльшій вентиляторы, якъ у тыхъ, що на ногахъ. Зôтхнувъ глубоко и шпурнувъ ними назадъ пôдъ лôжко. Трѣснувъ дверми и выйшовъ. За ворôтми станувъ, бо жѣнка закликала:

— Я забула ще сказати, що трѣсло шкло вôдъ лямпы. Купи шкло!

Професоръ перехрестивъ ся и пустивъ ся въ дорогу. Найгôрша була дорога черезъ село. Найважнѣйше було дôстати ся до гостинця, тамъ нема вже тыхъ бездонныхъ ямъ, заповненыхъ болотомъ, тай болото тамъ не таке густе. Закотивъ высоко штаны и на перемѣну, одну ногу пхавъ въ болото, а другу вытягавъ, осторожно, щобы розôпханого черевика, що не державъ ся сильно ноги, не лишити въ болотѣ.

Найлѣпша тутъ резиґнація, — думавъ собѣ — чоловѣкъ тымъ щасливѣйшій, чимъ менш мае вымоги. Най менѣ здае ся, що погода на тôй гарнôй земли божôй нѣколи не буває, або що я сотворѣне таке, якъ болотна птиця або й жаба, що зъ болота не вылазить... Най менѣ здае ся, що такъ мусить бути.

Вдумавшись въ положенє и чувства болотнои птицѣ, переставъ Стефанишинъ вышукувати твердшѝ и пôднесенѝ мѣсця, тôлько пшовъ уже на впростецъ. Гнѣвало его лишь одно, те именно, що болото така бездушна и немысляча истота, и не може сего видѣти, якъ вôнъ зъ него нѣчо собѣ не робить. — Якъ бы такъ оно думало, трѣсло-бъ зô злости, бачучи, що не псуе ему гумору.

Не такъ болото гризло его, якъ се, що тамъ жѣнка певно десь гризе ся, що вôнъ пôшовъ на таку поневôрку.

— Кобы бодай жѣнка знала, що я нѣчо собѣ зъ того не роблю!

(Дальше буде).

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

мористичнй. Такъ на пр. на однôмъ соймику шляхотскôмъ прихильники одного кандидата забрали противнôй партіи шаравары, щобы не могла на часъ прибути до выбору. — Але що иншого у насъ въ Галичинѣ, если одна партія, опираючи свои безсильнй вплывы на плечахъ заосмотреныхъ золотыми ковнѣрами, замѣсть дотепныхъ способôвъ, пускае на выборцѣвъ халатникôвъ-факторôвъ для пôдкупства готôвкою, напитками, або що гôрше, если постараеся о помôчь жандармску. Тутъ кôнчить ся гумористика, настають сльозы людей невинныхъ, тяганыхъ неразъ въ кайданахъ пôдъ ескортою баґнетôвъ по судахъ и староствахъ лишь въ тôй цѣли, щобы по скôнченôмъ голосованю на посла заявлено имъ, що суть вôльнй, бо нема єства злочину.

Запевнене комісаря, що правительство уважае своимъ обовязкомъ розслѣдити неправильности и покликати до одвѣчальности виновникôвъ, не выстане для кривдженого люду, бо кривда не дасть ся направити. Наслѣдки еи матеріяльнй и моральнй лишили ся и болять, а болять тымъ бôльше, бо людъ фактично не бачить анѣ доходжень анѣ покликуваня до одвѣчальности.

При рефератахъ верифікаційныхъ выдѣлу краевого мы зъ зачудованемъ почули, що протесты, зверненй противъ урядникôвъ політичныхъ, бувають опрокидуванй засяганемъ опініи тыхъ самыхъ урядникôвъ або осôбъ безусловно вôдъ нихъ зависимыхъ с. е. вôйтôвъ и писарѣвъ. А тымчасомъ у всѣхъ протестахъ повтаряють ся тй самй закиды противъ поведеня комісарѣвъ при выборахъ, а зъ того можна бы думати, що се поведене опирае ся на якôйсь методѣ.

Супротивъ заявленя намѣстника мушу заявити, що такъ званый роздоръ (waśń) суспôльный якъ разъ мае свою причину въ тыхъ практикахъ выборчихъ. Бо й зъ вôдки людъ мае набирати довѣря до людей, котрй свои мандаты посольскй старають ся добувати при помочи перекупства або примусу баґнетового? Зъ якою рацією можуть тй паны числити на серця люду, называючи себе старшими братьми, скоро грошевою корупцією при выборахъ скривляють праву совѣсть выборцѣвъ въ сѣракахъ або тыхъ, т. зв. молодшихъ братôвъ, вôддають въ руки жандармôвъ? Таке поведене не може называти ся братерскимъ!"

Дальше пояснивъ посолъ Бойко, кого людъ уважае непокликаными аґітаторами, — зложивъ заявлене, що йно тогдѣ можна думати про солідарнôсть польскои репрезентаціи у Вѣдни, коли выборы будуть вôдбувати ся безъ насильства и баґнетôвъ жандармскихъ, — та закôнчивъ зазывомъ до правительства, щобы зложило яснй, недвозначнй и обовязуючй заявленя въ справѣ выборôвъ.

РУСКІЙ ГОТЕЛЬ!

Семанъ Митренко,

въ OLYPHANT, PA. на River Str. въ домѣ Д. Свалы мае порядный готель

Можна дôстати тамъ кождого часу свѣжй, добрй и здоровй напитки, якъ пиво, вино, віску, темперъ и пр.

Родимцѣ — зайдѣть, то переконьаетесь.

НОВИНКИ.

Славне майфільдскй Русины!

Доносять намъ зъ Mayfield Pa. таку вôдрадну вѣсть:

Дня 16. с. м. вôдбули ся тамъ выборы до рады громадскои. Русины стали всѣ якъ муръ до борбы зъ Айришами и перевели выборы пôсля свои вподобы. Першій разъ ввôйшовъ до рады громадскои звѣсный патріотъ Алексей Шлянта, яко councilman (дозорця дорôгъ). Крôмъ 4 хрунѣвъ Русинôвъ, котрй, якъ поблискй Поляки въ Прайсвиль тягнули за жидами, всѣ тримали ся солідарно и теперь мають повну надѣю, що Алексей Шлянта, звѣсный зô свои енергіи, позаводить потрѣбнй порядки въ мѣстѣ.

— Въ ч. 6. „Амер. Русск. Вѣстника знаходимо „объявленіе", въ котрôмъ о. А. Дзубай заявляе торжественно, що вôнъ навѣть нѣколи въ мысли не хотѣвъ переходити на „схизму" — не перейшовъ до днесь и нѣколи не перейде. — Прекрасно! Тажь мы бôльше и нѣчого не хтѣли, тôлько публичного заявленя. Пощожь то було такъ довго зволѣкати?

— Въ McAdoo, Pa. нашй Русины вчинили бучу въ парохіи. Непорозумѣня мѣжь священникомъ и людьми довели до того, що дôйшло до процесу, котрый мавъ вôдбути ся 23. с. м. На другій разъ пояснимо ширше ту немилу справу.

— При выборахъ мѣстовыхъ урядникôвъ въ Shenandoah, Pa. побѣдили демократы. Першій урядъ въ мѣстѣ, бо урядъ Chief Burgess-а дôставъ ся першій разъ Литвинови, к трыхъ въ тôмъ мѣстѣ есть велика сила. Достойникомъ тымъ выбраный P. Tabor. Можна напевно сподѣвати ся, що при слѣдуючихъ выборахъ оденъ зъ Русинôвъ буде выбраный.

— Дня 15. сѣчня с. р. вôдбуло ся посвящене новои православнои церкви въ Cleveland, Ohio.

— На Кретѣ вôйна. Благородна Греція не могла довго дивити ся на страшнй рѣзнѣ, якихъ допускали ся Турки на христіянахъ. Войско греческе вôдплыло на Крету. Вже здобули портъ найголовнѣйшій. Людность цѣлого острова повитала той крокъ Греціи зъ найбôльшимъ ентузіязмомъ.

— Д-ръ Цертуха, мордерця енерала Мацео на Кубѣ, згинувъ зъ руки другого мордерця. Хто якимъ оружіемъ воюе, вôдъ того оружія звычайно гине.

— Еслибъ всѣ маетки, якй находять ся въ Спол. Державахъ подѣливъ на рôвнй части, то кождый мешканець дôставъ бы по $1000.

— Въ справѣ еміґраціи до Бразиліи подало австрійске правительство до вѣдомости властей политичныхъ таке: Бразилійске правительство (союзне) повѣдомило, що оно зôрвало заключену 1892 р. умову зъ компанією Metropolitana, пôсля котрои то умовы тая компанія мала спровадити до бразилійскихъ державъ міліонъ поселенцѣвъ, и вже компанія та й федераційнй комісарѣ для справъ переселеня занехали свою дѣяльность. Сей свôй поступокъ поясняе бразилійске правительство союзне тымъ, що еміґранты будуть прибувати до Бразиліи и безъ официяльнои аґітаціи; а бразилійска каса звязкова не хоче дальше попосити жертвъ матеріяльныхъ на иммиґрацію, зъ котрои хôснують поодинокй державы бôльше, нѣжь союзъ.

— Нѣмецкій дневникъ „Vorwaerts" выказуе, що въ послѣдныхъ 3. лѣтахъ суды нѣмецкй засудили соціялістôвъ загально на заплачене 110 тысячь марокъ каръ грошевыхъ и 227 лѣтъ вязницѣ — а мимо того соціялізмъ взростае.

— Майоръ McKinley, выбраный президентъ Спол. Державъ перестудивъ ся и лежить хорый.

— Въ Ню Йорку на сценѣ театру Metropolitan умеръ нагло артиста и спѣвакъ графъ de Caston, знаный въ сферахъ артистичныхъ пôдъ именемъ Castelmary. — Небôщикъ упавъ трупомъ въ тôй хвили, коли публика кричала ему браво.

Справы робôтничй.

— New Brunswich, N. J. Фабрики пончохъ зачали знову робити и старыхъ робôтникôвъ принято до роботы.

— Въ Lowelville, O. мають будувати велику фабрику кôтлôвъ, при котрôй моглобъ дôстати роботу пару сотъ людей.

— Въ Dunbor, Pa. печь № 2 зъ Dunbor Furnace Co. зачала робити, такъ само фабрики въ Sharpville коло Sharon, Pa.

— Beaver Meadow, Pa. застрейковали були ту робôтники зъ тои причины, що наказали имъ працювати по 10 годинъ денно, а дôстануть платню тôлько за 8 год. Однакъ стрейкъ не тревавъ довго. Якъ компанія побачила, що въ наслѣдокъ стрейку робота застановлена, дала волекши робôтникамъ и они вернули до працѣ.

— Pittston, Pa. Ту утворила ся нова компанія: „The Wyoming & Pound Crek Coal Co.", тота компанія мае въ околици White Haven великій кусень угльовои землѣ и есть надѣя, що робота въ новыхъ майнахъ пôйде цѣлою силою.

— Elmira, N. Y. Компанія „Deleware Lackawanna Rail road" ухвалила не принимати до роботы нѣкого, хто не мае амер. паперôвъ. Найжежь нашй люде, котрй роблять на колеи добре о тôмъ памятають, що и другй компаніи то само зроблять и то вже незадовго.

— Braddock, Pa. Въ фабрицѣ желѣзнôй „Pittsburg Wire Co." працювало 600 людей. Теперь буде занятыхъ тôлько 200 робôтникôвъ.

— New Castle, Pa. Въ фабрицѣ фірмы „Baldwin & Braham", де выробляють ся пецы, знову почала ся робота. 200 робôтникôвъ дôстало роботу назадъ.

— McKeesport, Pa. Въ фабрицѣ W. B. Brown and Lous въ Boston, Pa. иде робота повною силою. До роботы принято новыхъ 150 робôтникôвъ.

— Pittsburg, Pa. На тôй околици настають вже лѣпшй часы. Два тыжнѣ тому зачали желѣзнй фабрики добре робити. Въ McKeesport, Braddock и Duquesne иде робота досыть добре.

— Harrisburg, Pa. Въ величезныхъ фабрикахъ стали, фірмы Pennsylvania Steel Co. оповѣщено, що вôдъ 1. марця с. р. всѣмъ робôтникамъ познижують платню о 10 процентъ. Той зворотъ тяжкій для робôтникôвъ наступивъ зовсѣмъ несподѣвано. 3000 робôтникôвъ на тôмъ потерпить.

Въ редакціи „Свободы" можуть дôстати Всч. ОО. Духовнй по 1 цнт. за еземпляръ:

1) Extractus matriculæ copulatorum,
2) Extractus matriculæ baptisatorum,
3) Extractus matriculæ defunctorum.

РУСКА ГРОСЕРНЯ!

Нашь чоловѣкъ честный и порядный

Яковъ Гамбаль

въ OLYPHANT, PA. на Race Str. мае сторъ. Дôстанете у него все потрѣбне до житя, а все свѣже, добре и дешеве. Всюды вже люде зрозумѣли, що треба у свого брати, а не пейсатыхъ драбôвъ спомагати.

Руска бучерня

Russian Meat Market

OLYPHANT, PA.

КУЗЬМЫ СВАЛЫ.

Свѣже, добре, тане мясо всякого рода. Розвозить въ часъ и пунктуально.

Якъ хто вже прозрѣвъ, якъ хто хоче назвати ся чоловѣкомъ, най покине вже разъ жидôвъ, а най удасть ся до нашого честного чоловѣка

Кузьмы Свалы

въ ОЛИФАНТѢ.

HENRY FREY

PHOTOGRAPHER

421 Lackawanna Ave.

Scranton, Pa.

Хочешь мати красну фотографію, вѣрный портретъ, зайди до того фотографа. Вертаешь зô слюбу зайди зъ жѣнкою до него, дай ся зняти, а будешь мавъ на цѣле жите памятку. Маешь ладну дитинку дай фотографовати у него, а будешь мати красный образъ. Єсть у Васъ братство, най зайде до того фотографа, а вôнъ Вамъ зробить фотографіи и портреты, яки хочете. — У него рôжнородни фотографіи и портреты можна замовити и то по дуже умѣрковапôй цѣнѣ.—За роботу гварантуе.

Dr. John Szlupas

421 Penn. Ave.

SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкарь. Довголѣтна практика дала ему способнôсть стати добрымъ лѣкаремъ. Лѣчить успѣшно всякого рода хоробы. Мае такожь свою власну аптику, въ котрôй выробляють ся дуже добри и помôчни лѣкарства.

Роемовить ся по руски, литевски, по польски и по англійски. — На цѣлôй околици знають добре Шлюпаса!

Купуйте книжки!

Въ редакціи „Свободы" можна дôстати слѣдуючй книжки:

Якъ чортъ заслуживъ кусника хлѣба. Цѣна 10 цнт

Овразки зъ америки

написавъ Бузько.

Цѣна ..... 10 цнт.

Народный рухъ Австро-Угорскихъ Русинôвъ Ч. I.

написавъ М. Павликъ.

Цѣна ..... 15 цнт.

Ike Goldschmidt

Clotheir, Tailor & Hatter

25 & 27 N. Oak str.

Mt. CARMEL, PA.

— Заложеный 1880 р. —

Рôжного рода найлѣпшй убраня по дешевыхъ цѣнахъ.

Посылае грошѣ до Европы на money order, або черезъ найлѣпшй банки.

Мае аґенцію найлѣпшихъ компаній ассекураційныхъ и полагоджуе ассекурации вôдъ огню и на жите по дешевыхъ цѣнахъ.

Его довголѣтна честна праця, говорить сама за него.

ОДИНОКІЙ РУСКО-ПОЛЬСКІЙ МАГАЗИНЪ ГОТОВЫХЪ УБРАНЬ

„Пôдъ Червоною Звѣздою".

Всѣ зимовй товары: убраня, оверковты, сорочки верхнй и спôднй продаемо по дуже низкихъ цѣнахъ и если хочете купити добрый товаръ и таньо, то не йдѣть нигде тôлько до насъ.

Мужескй убраня вартости $12 мы продаемо за $8.50
Убраня вартости . . . $9.00 продаемо за $5.00
Убраня вартости . . . $5.50 продаемо за $4.00
Оверковты вартости $15.00 продаемо за $10.00
Оверковты вартости $10.00 продаемо за $7.00
Оверковты вартости $6.50 продаемо за $4.75
Оворковты вартости $5.00 продаемо за $3.90

Всѣ цѣны мы знижили, приходѣть всѣ дорогй краяне, а мы будемо справедливо и совѣстно торговатись зъ вами.

Star Clothing Hall

26 S. Oak st.

(другй дверѣ вôдъ банку).

MT. CARMEL, PA.

СМОТРИ НА ЧЕРВЕНУ ЗВѢЗДУ.

J. LIACHOWICZ

(І. Ляховичъ)

425 Shamokin st.

ШАМОКИНЪ, ПА.

Польско-литевскій зегармістръ и ювілеръ

Всякй направы зегарôвъ выконуе точно, таньо и въ короткôмъ часѣ и за направу гварантуе. — Мае на складѣ великій выбôръ зигарковъ золотыхъ и срѣбныхъ по дешевой цѣнѣ, и за доброту кождого зигарка гварантуе.

Обручки слюбни, якъ хто купуе дôстае въ подарунку гарный будзѣкъ.

Стѣнний зеґары дае на выплатъ.

Проволока есть злодѣемъ часу.

Якъ ты чуешь ся бути хорымъ не зволькай, пиши до насъ по лѣкарскій циркуляръ, въ котрôмъ есть цѣнникъ рôжныхъ гимопатичныхъ лѣкарствъ. Ручимо за доброту, або грошѣ звертаемо.

Наша фірма вже стоить 20 лѣтъ.

На жадане пришлемо тысячѣ похвальныхъ листôвъ вôдъ нашихъ пацієнтôвъ.

Медицины выробляють ся зъ рôжныхъ корѣнѣвъ, котри бôльше коштують, якъ золото тои самои ваги.

Въ разѣ хоробы — заглянь въ циркуляръ, а довѣдаешь ся, яки медицины помагають.

Нашй средства лѣчать всѣ застарѣлй хоробы.

MANAS & CO.

— Box 465 —

Philadelphia, Pa.

Petro Serafin

ПЕТРО СЕРАФИНЪ

424 Shamokin St.

Рускій готель.

Мае пиво, віску и всякй другй здоровй напитки. Готель чистенькій, услуга порядна, честна и солідна.

Вже часъ покинути чужихъ, а себе самыхъ пôдпомагати.

Dr. I. GOODMAN

Plysician and Surgeon

Office: Mt. Carmel Avenue, Opposite Mt. Carmel House

Mt. CARMEL, PA.

Лѣчить всякй хоробы добре и таньо. Може розмовити ся по руски, по польски и по словенски.

КУПУЙТЕ, КУПУЙТЕ!

Въ сторѣ **Excelsior Clothing House** дôстане фабричныхъ цѣнахъ всякй потрѣбнй рѣчи, якъ жовты, спôднй убраня, капелюхи и другй добрй по найдешевшихъ цѣнахъ.

Якъ хочете грошѣ ощадити купуйте тôлько въ тôмъ сторѣ — але и те, що торговати ся не вôльно, бо тамъ стали цѣны. — Той сторъ называ:

Excelsior one price Clothig Hou

9 and 11 S. Oak str. — MT. CARMEL, PA.

Иванъ Глова.

JOHN GLOWA

(POSTMASTER)

Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCESIOR.

Всякй потрѣбнй рѣчи до житя, якъ такожь убраня майнерскй и звычайнй можна купити.

Посылае такожь грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, таньо и беспечно.

Продае шіфкарты.

Не вôдъ нынѣ вже знають люде солідного предсѣдателя „Союза".

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ

Russian Mercantile Co. Ld.

— ВЪ —

Shamokin, Pa.

327 Shamokin st.

Найбôльшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въ роцѣ 1889, а теперь побôльшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый дôмъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 показуе, що може компанічна робота. — Всѣ розумнй Русины належать до тои компаніи, купують зô свого власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою $2000. Заряджають нимъ

Стефанъ Мурдза

— И —

Теодоръ Федько

Зниженй цѣны у Brown-а.

ВЕЛИКІЙ СКЛАДЪ ДАМСКИХЪ КАПЕЛЮХОВЪ.

Дитинячй убраня, котрй були перше по $1.25 — теперь 98 цнт.

Другй дитинячй убраня, котрй були перше по $1.50 — теперь $1.25.

Всѣ рѣчи, котрй були перше по $1.75 — теперь $1.50.

Шапочки для дѣтей до хресту 20 цнт. и бôльше.

Готовй дамскй капелюхи по дуже зниженыхъ цѣнахъ.

Великій складъ черевикôвъ, чобôтъ и шлепрôвъ всякого рода.

Шапочки для школярôвъ 12 цнт. за штуку, котрй були перше по 25 цнт.

RA 18 **At R. BROWN**

37 North Oak st. — Mt. Carmel, Pa.

Просѣть о картку на зигарокъ, або на лямпу

W. H. LEWIS

622. Sunbury St.

Branch Store,

11. N. Shamokin str.

SHAMOKIN, PA.

Складъ всякихъ музичныхъ инструментôвъ, якъ трубы, гармоніи, пяніна, скрипки, басы и другй краснй инструменты. Цѣны не высокй, а инструменты дуже добрй, спроваджованй зъ найлѣпшихъ фабрикъ. Якъ бы хто хтѣвъ повеселити ся въ недѣлю и свята, най зайде тамъ, а купить собѣ таньо красный, музичный инструментъ.

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ"

ВКЛАДАЙТЕ ЛЮДЕ ГРО ШѢ ТÔЛЬКО ДО:

MT. CARMEL BANKING COMPAN

въ MT. CARMEL, P

Заложеный 13. децембра 18

КАПІТАЛЪ	$50.00
Неподѣльный доходъ	4.00
Надвышка	2.00

THOS. M. RIGHTER, president. DAVID CAM vice president

F. M. EVERETT cashier.

ДИРЕКТОРЫ:

D. D. Bolich	Jos. S. Nowako
George E. Berner	Harey S. Rob
O. B. Millard	Thos. M.
David Camp	P. A. Stief
Joseph Gould	Benj. Wirt
Issac Goldschmidt	John L. Wi

Сей банкъ заступають и своими маетками ти люде, що в выписани. Не тримайте грошѣ терацахъ, а зложѣть въ беспечне

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

съ Христосъ и св. Петро на радости.

...ізъ выбравъ ся Исусъ ...истосъ въ свѣтъ, щобы ...явитись що люде роб... ...ь и якъ имъ ся поводить ...зявъ зъ собою св. Петра. ...оли зближали ся до одно... ...села, почули голосъ дзво... ...въ на знакъ, що хтось ...ерь, щобы кождый що ...й голосъ зачуе могъ по... ...молитись за душу небощи... ... И сказавъ Христосъ до ...Петра: „Петре! где хочешь ...добысмо ишли? Чи до того ...мутку, где оплакують вмер... ...ого, где вдова заломуе ...ôдъ жалю руки надъ сво... ...мъ вѣрнымъ мужомъ, а ...ґробнѝ сироты стоять заво... ...ячи при трупѣ доброго ...вôтця свого — чи хочешь ...щобысмо ишли до радости, ...е все веселить ся?“

„О Господи!“ — вôдпо... ...вѣвъ Петро — „вже тôлько ...идѣвемь того смутку по ...свѣтѣ, що анѣ бôльше не ...очу; ходѣмъ лѣпше тамъ, ...де есть радôсть“.

Исусъ не вôдповѣвъ на ...тое Петрови нѣчого, але ...ишовъ дальше до села прос... ...то до дому, зъ вôдки чути ...було музику и веселѝ спѣ... ...вы. Потôмъ вôйшли до того ...дому, але що въ хатѣ було ...повно музикантôвъ и тан... ...цюючихъ, то не мали де ...инде мѣсця, якъ тôлько на ...печи. Вылѣзли отже на печь; ...Петро, щобы мôгъ добре ...видѣти забаву, розтягнувъ ся на краю печи, а Исусъ положивъ ся за Петромъ вôдъ стѣны и звôдтамъ дививъ ся, якъ то все скаче до такту скочнои музики. Раптомъ повстала помѣжь парубками сварка о одну красну дѣвчину и крикъ зробивъ ся такій, що нѣхто не мôгъ чути навѣть свого власного голосу; але що ґôдъ сварки до бійки не далеко, тожь и не знати навѣть хто бійку зачавъ, а вже дѣвчата зъ хижи повтѣкали, а парубки молотили пястуками оденъ другого на ослѣпъ такъ, що здавалось якъ бы хто въ сто моздѣрахъ макъ товкъ. Въ тôмъ заколотѣ прискочивъ хтось до Петра, стягнувъ го зъ печи, а щобы и вôнъ памятавъ на той танець, давъ му по хребтѣ кôлька разы, другѝ еще приложили, такъ що имъ ся ледви зъ рукъ вымотавъ, ледви-неледви на печь знову вылѣзъ, а збитый сильно и сумный, положивъ ся на давне мѣсце. ...оли розкокурѣченѝ парубки трохи утишили ся и бійка устала, наповнилась ...жа на ново дѣвчатами, ...о перше поутѣкали, гусѝ порохъ осѣвъ ся, а музиканты взяли назадъ до рукъ свои инструменты и заграли скочну нуту; веселый танець розпочавъ ся на ново. Христови стало жаль побитого Петра, длятого сказавъ до него: „Не лежи бôльше на краю печи, щобы тя знову, якъ скочать до тебе, не стягнули и не набили, але иди пôдъ стѣну на мое мѣсце, а я ся положу на твое“.

Петро бувъ радъ тому, що буде троха дальше вôдъ твердыхъ парубоцкихъ пястукôвъ и внетъ посунувъ ся ажь пôдъ саму стѣну, а оперши бороду о долонѣ ...дививъ ся на танцюючихъ ...музикантôвъ. Але не ...о довго, а вже ...повстала сварка и бійка, а въ тôй замѣшанинѣ хтось згасивъ свѣтло, такъ що однѝ другихъ на потемки молотили, нѣхто не знаючи, кого кулакомъ засягнувъ. Раптомъ выскочивъ оденъ забіяка на печь, вхопивъ за рукавъ Петра, що бувъ розтягненый пôдъ самою стѣною и каже: „Ходи но и ты сюда небоже, щобысь и ты памятавъ нашъ танець, бо той що на краю дôставъ вже свое и буде знавъ якъ розповѣдати о нашôй веселости“. Потôмъ стягнувъ го на долину и якъ бы то такъ належало, выбивъ го порядно и сказавъ: „Ну, вже и ты маешь досыть; будете насъ оба ще довго споминати!“

Коли засвѣтили назадъ въ хатѣ и все ся утишило и начало розходити, злѣзли Исусъ и зъ Петромъ зъ печи и пôшли дальше свѣтомъ. Петро не говоривъ анѣ слова, лишь все омацювавъ свôй хребетъ и голову руками. Тогды Христосъ запытавъ ся его: „Ну, Петре! чому нѣчого не говоришь? Якъ же подобала ся тобѣ тая радôсть?“ А Петро вôдповѣвъ: „Господи, если бымъ бувъ сподѣвавъ ся, що то така радôсть, то бувъ бымъ волѣвъ пôйти до того смутку, бо справдѣ лѣпше есть пôйти до дому жалю, якъ до дому весѣля“. И вôдъ того часу Петро не хотѣвъ бôльше ити на таку радôсть, бо и того, що на тôй дôставъ, мавъ на цѣле жите досыть.

(Зъ словеньского.)

Де-що цѣкавого.

— Мѣсто Тампа въ Фльоридѣ мае лишь 30 тысячь мешканцѣвъ, але буде незадовго найбôльшимъ мѣстомъ Фльориды.

— Найменшій птахъ „колібри“ важить лишь 20 ґрамôвъ. Важить ще менше, якъ центъ америк., бо той важить 48 ґрамôвъ.

— Золото дасть ся розтягнути на 1,200 разъ тоншій папѣръ, якъ звычайный.

— Миль надъ 200 въ земли страшна теплота, выносить 18.000 степеней фаренпайта.

— Ще 40 лѣтъ тому назадъ Японцѣ щѣпили оспу на кôнци носа.

— Въ Пенсильвеніи есть 15 миліонôвъ курей, цѣнять ихъ на 8 миліонôвъ, а нанесуть рôчно яець вартости 14 миліонôвъ.

— Недавно тому одна жена въ Ню Орлеансъ вшила собѣ сукню лѣвою рукою. А знаете чому? — Бо правои не мала.

— Говорять, що минувшого року въ Спол. Державахъ кождый чоловѣкъ спотребувавъ 3½ бушля пшеницѣ.

— Довжники, що зъ Вами? Тажь новый рôкъ прецѣнь вже перейшовъ!

— Оденъ фармеръ въ Мінесотѣ выгодовавъ бувъ вепра, що бувъ довгій 8 стôпъ, а важивъ 1200 фунтôвъ. Ладный собѣ!

— Въ Кентукі побрали ся недавно тому 100 лѣтнѝ старцѣ.

— Въ Англіи выробляе матеріи выбуховѝ бôльше якъ 10,000 осôбъ. Въ роцѣ 1895 стратило жите при тôй роботѣ 40 люда, а поранено 167.

— Напишѣть що до „Свободы“ за свôй плейзъ, заразъ.

Dr. J. FLORIAN MEEK
(Д-ръ Миколайчикъ)
Специяліста въ акушеріи, для хоробъ бабскихъ и дѣточихъ.
Offis 125. 3-th str. помѣжь Maple и Vine str.
MT. CARMEL, PA.
Молодый сей докторъ скôнчивъ студія въ Baltimore пôсля нового пляну наукъ. Лѣчить всячѝ хоробы знаменито, особливо розумѣе ся на справахъ положничихъ и на хоробахъ дѣточихъ. Розмовить ся по руски, по польски и по англійски. Дуже милый чоловѣкъ, звычайно молодый докторъ! Най васъ Панъ Бôгъ боронить, щобысте другого кликали, якъ маете свого.

J. BOBKOWSKI
ПРЕДПРІЕМЦЯ ПОХОРОНÔВЪ.
Выпаймае такожь керичи на похороны, хрестины и весѣля по дуже низкихъ цѣнахъ.

300
PEARL and MULBERRY, st
SHAMOKIN PA.
Удавайте ся въ потребѣ до него.

O. Murdza & Bro's
46. Second st.
MT. CARMEL, PA.
О. МУРДЗА и БРАТЪ.
Сторъ заосмотреный въ найлѣпшѝ товары, спроваджованѝ вростъ зъ найпершихъ складôвъ. — Майже всѣхъ Русинôвъ въ Mt. Carmel заосмотрюе въ живности. Продае такожь одяги майнерскѝ и посылае грошѣ до старого краю таньо, точно, скоро и беспечно.
Свôй до свого — а до чужого не пхай ся. Жидôвъ оминайте зъ далека!

Dr. F. J. Meek
Д-ръ. МИКОЛАЙЧИКЪ
Cor. Shamokin and Chesnut str.
Одинокій лѣкарь, слабянинъ на цѣле мѣсто. Лѣчить всякѝ хоробы совѣстно и въ короткôмъ часѣ. Особливо незрôвнаный лѣкарь въ справахъ положничихъ.. Говорить по англійски, по руски и по польски. Горячо поручаемо сего знаменитого доктора, нашимъ Русинамъ.

M. ROTHSCHILD,
642 E. Sunbury St.
ШАМОКИНЪ, ПА.
Великій складъ всякого рода убрань, для старшихъ и для дѣтей. Капелюхи, шапки и всякѝ другѝ рѣчи того рода въ найлѣпшôмъ ґатунку, въ низькихъ цѣнахъ.

J. S. MILLER
ПЕРВОРЯДНЫЙ КРАВЕЦЪ
на Оак str. — Mt. Carmel, Pa.
Якъ хочешь мати красне, модне, добре. а тане убране иди головною улицею, а тамъ коло телеґрафічного офісу знайдешь кравця Міллера. Вôнъ вже давный обыватель въ Mt. Carmel, Pa., тожь его всѣ знають. Якъ вôнъ тебе красно вбере, то не повстыдаешь ся передъ першимъ джентельменомъ американскимъ. — Пошукай тôлько Міллера, а не пожалуешь!

Wanted—An Idea Who can think of some simple thing to patent? Protect your ideas; they may bring you wealth. Write JOHN WEDDERBURN & CO., Patent Attorneys, Washington, D. C., for their $1,800 prize offer and list of two hundred inventions wanted.

RICHARD IRVIN
FURNITURE DEALER and UNDERTAKER,
OAK STR.
Mt. Carmel, Pa.

Нашѝ люде знають не вôдъ нынѣ Irvin-a. Чи то похоронъ, борони Боже, то де зайдешь?
Свого чоловѣка нема, треба шукати чужого, але честного, котрый тя не ошукае. — Оженишь ся, де пôдешь по гратя? До Irvin-a, вôнъ дасть таньо, але добрѝ гратя и за грôшми не гонае.
Люде! Йдѣть въ тыхъ потребахъ тôлько до Irvin-a, бо вôнъ нашь пріятель.

LAUER BREWING CO.
въ READING, PA
ЗАЛОЖЕНЫЙ 1866 року. — Выробляе 25.000 бочокъ мѣсячно.
Пиво одного зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Pennsylvenia „LAUER BREWING CO.“ есть вôльне вôдъ всякихъ примѣшокъ, и для того есть найздоровшимъ. Завсѣгды однои и тои самои доброты и пріемного смаку и есть споряджане пôдъ зарядомъ одного зъ найздôбнѣйшихъ и досвѣдченыхъ пивоварôвъ.
Выробляе въ найлѣпшôмъ ґатунку Porter and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout and Porter in Vaults.
Сальонѣсты и приватнѝ родины повиннѝ замавляти пиво лишень въ броварѣ:
LAUER BREWING CO.
READING, PA.

Хто хоче справити яку офѣру до свои церкви
нехай ся зверне до найсолѣднійшого и найлѣпшого
Руского товариства для выробу и торговлѣ ризъ церковныхъ въ Самборѣ.
ТОВАРИСТВО СЕ МАЕ У СЕБЕ НА СКЛАДѢ:
наплечники, стихари, поясы, обрусы, илитоны, фелоны, епитрахилѣ, образы, плащаницѣ, чаши, лѣхтари, хресты, хоругвы, книги церковнѝ и взагалѣ всякѝ рѣчи потрѣбнѝ до ужитку церковного.
ЯКЪ НАЙДЕШЕВШИ ЦѢНЫ.
При замовленяхъ на бôльше якъ 100 злр. а. в. вôдновѣдный опустъ (рабатъ).
Всѣ рѣчи выкôнченѝ стисло пôсля приписôвъ гр. кат. обряду. Товаръ приходить на мѣсце призначеня найдальше за мѣсяць вôдъ часу замовленя.
Товаръ высылаесь лишь за попереднымъ присланемъ належитости, або за послѣплатою (C. O. D.).
Адресуйте такъ:
„Товариство для выробу и торговлѣ ризъ церковныхъ“ въ Самборѣ,
AUSTRIA, GALICIA.

Одинока руска бучерня на цѣле мѣсто на Second str. на противъ друкарнѣ „Свободы“
Ю. Щипчика и Г. Трохановского.
въ Mt. Carmel, Pa.

Въ кождôй хвили свѣже мясо всякого рода. Й волове и теляче и вепрове. Ану газдынѣ не волочѣть ся по чужихъ — маете своихъ!

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ШТОРЪ
въ
ОЛИФАНТѢ ПА
Пôдъ зарядомъ
ГЕОРГІЯ ХИЛЯКА
Звѣстного руского патріоты
Есть се найлучше заосмотреный зô всѣхъ штôрôвъ во всѣ потрѣбнѝ товары и всякого рода по якъ найтаньшôй цѣнѣ.
Кождый тамошный Русинъ уважаючи себе правдивымъ и щирымъ патріотомъ, най спѣшить до свого руского штору. Особенно нашѝ ґаздынѣ най йдуть громадно!
На що Юськôвъ, Шмулѣвъ спомагати? Идѣть до свого.

НО! НО! НО!
Stop! Стань и оглянь всѣ возы для бучерôвъ, гросерникôвъ, голсельникôвъ (до розвоженя пива) и розличнѝ другѝ, робленѝ зъ найлѣпшого матеріялу и найлѣпшои роботы.
Головне ковальство!
Специяльно выробляють ся желѣзнѝ плоты, и обгородженя надгробникôвъ.
J. B. ZIMMERMAN Agt.
Cor. Independence and Market str.
SHAMOKIN, PA.

HOTEL
HETMAN CHMIELNICKI.
Alexy Halaburda
Mt. CARMEL, PA.

Коло ґайского діпа есть рускій готель, одинокій на цѣле мѣсто рускій готель. Чистенько тамъ, всякѝ напои, якъ віска, пиво, румъ, темперъ дуже добрѝ и здоровѝ. Хто хоче переночувати, знайде тамъ чисте лôжко и чемну услугу.
Ану Русины! Чижь будете все ходити по чужихъ людяхъ и за свои грошѣ по кутахъ стояти?

Найлѣпше лѣкарство на всѣ слабости зъ фабрикѣ:
„RIPANS CHEMICAL Company“
Лѣчить слѣдуючѝ слабости: Нудность, мдлости, бôль головы, цѣмѣрку, вѣтры, нестравность, затверджѣне, направляе жолудокъ и всѣ другѝ слабости.
Лѣкарства тѝ называють ся такъ:
Ripans Tabules.
Ripans Tabules cure nausea.
Ripans Tabules: at druggists.
Ripans Tabules cure dizziness.
Ripans Tabules cure flatulence.
Ripans Tabules cure headache.
Ripans Tabules cure dyspepsia.
Ripans Tabules assist digestion.
Ripans Tabules cure bad breath.
Ripans Tabules cure biliousness.
Ripans Tabules: one gives relief.
Ripans Tabules cure indigestion.
Ripans Tabules cure torpid liver.
Ripans Tabules: gentle cathartic.
Ripans Tabules cure constipation.
Ripans Tabules: pleasant laxative.
Ripans Tabules: for sour stomach.
Ripans Tabules cure liver troubles.
Можна дôстати во всѣхъ аптикахъ.

R. H. Morgan
9 W. Centre St.
SHENANDOAH, Pa.
R. H. MORGAN — SHENANDOAH, PA.

UNIFORMS, BADGES, CAPS,
Выробляе фаны, пасы, шапки и вôдзнаки для Братствъ. Пишѣть по цѣнники и по пробу.

Гаврилъ Малнякъ
Гуртовный складъ
(Wholsale)
20 Market st.
SHAMOKIN PA.

Мае завсѣгды на складѣ свѣже добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôвкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки (whiskey) и лѣкеры найлѣпшого ґатунку
Братя! замовляйте у свого!

РЕСТАВРАЦІЯ и КАВЯРНЯ.
✳ TROMETTERS' ✳
(Тромейтеръ)
Cor. Rock & Sunbury str.
SHAMOKIN, PA.
напротивъ National Bank.
Снѣданя, Обѣды, Вечери.
Въ кождôмъ часѣ можна дôстати такъ горячѝ якъ и зимнѝ перекуски. Потравы прилагодженѝ на европейскій спосôбъ, дуже смачно. Услуга пильна и солідна.
Осôбнѝ покоѣ для родинъ.
— Найлучшѝ вина, пива, лікеры, віски и всѣ можливѝ напитки. Цѣна дуже мала.
Препоручае ся всѣмъ сю реставрацію, а передовсѣмъ приѣзднымъ.
Пишучій сей адвертайсментъ ручить за Тромейтера.

БАНКЪ
рускій, польскій и словенскій
M. SINGER,
(публичний нотаръ.)
101 Morris st.
JERSEY CITY, N. J.

Продае шіфкарты по найтаньшôй цѣнѣ до всѣхъ портôвъ европейскихъ, посылае грошѣ до всѣхъ мѣстъ Европы.
Не забувайте!

Юліянъ Коныстяньскій
(JULIAN KOPYSCIANSKI)
420 W. Pine st.
ШАМОКІНЪ, ПА.
Перворядный сальонъ рускій. — Найлучшѝ напитки можна ту дôстати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого ґатунку, горѣвки досконалѝ, цигара дуже добрѝ.
Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юлька.

ПЕРВОРЯДНА, ДУЖЕ БОГАТО УРЯДЖЕНА АПТИКА.
J. B. YOUNG
Cor. SECOND AND OAK str.
MT. CARMEL, PA.
Медицины, хемікаліи, мыла, перфумы, патентованѝ медицины и другѝ потрѣбнѝ рѣчи для хорыхъ и здоровыхъ.
Лѣкарствъ Саверы для потребы домови можна въ тôй аптицѣ дôстати.
Розмовить ся и по руски.

Молись, трудись, учись, до „СОЮЗА“ запишись, до читальнѣ ходи, Бога въ сердцю май, ближнього люби, церковь посѣщай, „СВОБОДУ“ читай, Русь святу люби, доброму научай ся, грошей немарнуй, въ процеса не вдавай ся. Въ льотерію не грайте, тôлько грôшь щадѣть. Братя! намъ треба „Народного Дому“, ану скиньтесь по центови. Се не забувайте! . . . . Буде зъ васъ.